

- แนวทางการดำเนินการในกรณีที่มีข้อมูลข่าวสารบางส่วน เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถเปิดเผย

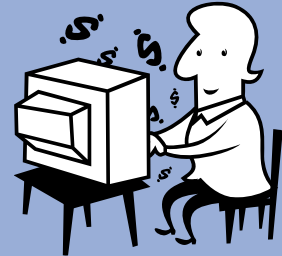
ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีผู้อื่นคำขอให้เปิดเผยเป็นการเฉพาะรายนี้อาจมีข้อมูลข่าวสารบางส่วนที่อยู่ในหลักเกณฑ์ กำหนดยกเว้นให้ไม่ต้องเปิดเผย พระราชบัญญัติได้กำหนดเป็นหลักปฏิบัติให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ **ดำเนินการลบหรือ ตัดทอน หรือดำเนินการโดยประการใดประการหนึ่ง ที่ไม่เป็น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ไม่สมควรเปิดเผยดังกล่าวก่อน ที่จะเปิดเผยหรือจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อื่นคำขอข้อมูลข่าวสาร**

(มาตรา 12)
กรณีข้อมูลข่าวสารที่ไม่อยู่ในความครอบครอง ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เมื่อพิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น **ให้นำไปยื่นคำขอที่หน่วยงานของรัฐ ที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น**

แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ

กรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารของประชาชน

1. กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะ จัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายใน วันที่รับคำขอ
2. ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่มีเป็นจำนวนมากหรือ ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบ ภายใน 15 วันรวมทั้ง แจ้งกำหนดวันที่ จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูล ทราบด้วย

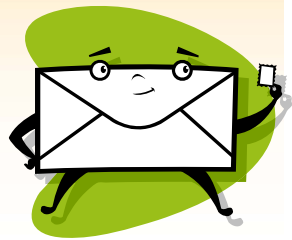

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

(มาตรา 14)
ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

(มาตรา 15)
ข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ ประกอบกัน

- (1) การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ
- (2) ประโยชน์สาธารณะ
- (3) ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง

โดยมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระดับประเทศ ความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจหรือการคลัง
- (2) การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ
- (3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงาน
- (4) ความปลอดภัยของบุคคล
- (5) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็น การรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร
- (6) กฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือเจ้าของข้อมูล ไม่ประสงค์ให้ราชการนำไปเปิดเผย

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทร. 0 2831 9469, 0 2831 9357 โทรสาร. 0 2831 9470 ,0 2831 9358
กรกฎาคม 2551

สาระนำ้ เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

"พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540"
มีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ประชาชนมีโอกาสดูข่าวของ ได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้สิทธิ ทางการเมือง ได้อย่างถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง เป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคง และจะยังผล ให้ประชาชน มีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ด้วย

"ข้อมูลข่าวสาร" คือ สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้ เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมาย นั้น จะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั่นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพ หรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

"ข้อมูลข่าวสารของราชการ" คือข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความ ครอบครอง หรือควบคุมดูแล ของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะ เป็น ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเอกชน

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร 3 วิธี ดังนี้

1) การพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 7) เพื่อเผยแพร่

- (1) โครงสร้างและการจัดองค์กร
- (2) สรุปรายงานหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (3) สถานที่ติดต่อ เพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
- (4) กฎ มติ ค.ร.ม. ข้อบังคับ คำสั่งฯ
- (5) ข้อมูลข่าวสารอื่น (มีศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารและให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก)

2) การจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดู (มาตรา 9)

- (1) ผลการพิจารณาที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง
- (2) นโยบายและการตีความ
- (3) แผนงาน โครงการและงบประมาณ
- (4) คู่มือหรือ คำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน
- (5) สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา
- (6) สัญญาลำคัญของรัฐ
  - สัญญาลัมปทาน
  - สัญญาผูกขาดตัดตอน
  - สัญญาร่วมทุนกับเอกชน
 ในการจัดทำบริการสาธารณะ
- (7) มติ ค.ร.ม. คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย และคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดย มติ ค.ร.ม.
- (8) ข้อมูลข่าวสารอื่น (ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง และผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง)

3) การจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้กับประชาชนที่มาขอเป็นการเฉพาะราย (มาตรา 11)

ความหมายของการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้เป็นการเฉพาะราย

- หน้าที่ในการเปิดเผยหรือการจัดหาข้อมูล ข่าวสารให้กับ

ประชาชนตามมาตรา 11 จะแตกต่างจาก มาตรา 7 และมาตรา 9 (ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่ต้องนำมาเปิดเผยโดยนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา และข้อมูลข่าวสารประเภทใดที่จะต้องนำมาเปิดเผยโดยการจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตลอดเวลา)

สำหรับมาตรา 11 หลักปฏิบัติที่สำคัญ คือ การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่มีผู้มาขอยื่นคำขอกับหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลข่าวสารเรื่องใดก็ตาม โดยกำหนดเป็นหลักปฏิบัติว่า ถ้ามีผู้ขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้น ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร

ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร (การจัดหาข้อมูลให้กับประชาชนตามมาตรา 11 มีลักษณะเป็นการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ขอเป็นรายกรณี โดยมีความแตกต่างกันของข้อมูล ซึ่งขึ้นกับความต้องการของแต่ละคน)

- ขอบเขตของการจัดหาข้อมูลข่าวสารให้เป็นการเฉพาะราย

พระราชบัญญัติกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอเฉพาะรายของประชาชนในเวลาอันสมควร ข้อมูลข่าวสารที่ขอนี้ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องที่จะขอว่าจะขอเรื่องอะไร ถ้าไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะไม่เปิดเผยตามที่พระราชบัญญัติกำหนด ก็ถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ จะต้องจัดหาให้ทั้งสิ้นการปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อนี้ พระราชบัญญัติกำหนดให้สามารถทำได้เฉพาะเมื่อขอจำนวนมากหรือขอบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรเท่านั้น

- แนวทางการดำเนินการในกรณีที่มีปัญหาความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ

พระราชบัญญัติได้กำหนดแนวทางเพื่อดำเนินการในกรณีต่างๆ ดังนี้

(1) กรณีข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีผู้มาขอมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้น ก็ได้

(2) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดหาให้กับประชาชนตามคำขอ โดยหลักการแล้วต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพพร้อมที่จะให้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำวิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อมิให้การจัดหาข้อมูลข่าวสารนี้เป็นการเพิ่มภาระแก่หน่วยงานของรัฐ (เพื่อประโยชน์แก่ผู้ขอเฉพาะรายบางคนเท่านั้น) แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะของหน่วยงานของรัฐ จะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

(3) ในกรณีที่มิใช่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารใด แต่ในขณะนั้นไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวสอดคล้องกับ

อำนาจหน้าที่ตามปกติของ

หน่วยงานของรัฐ

อยู่แล้ว หน่วยงานของรัฐ

นั้นๆ จะจัดให้มีข้อมูล

ข่าวสารของราชการ

ที่มีผู้ขอขึ้นใหม่ก็ได้

